

Antxon Jauregi Vidal

KANTINERA

ETA KITO

Goi-mailako ileapaintzaile zikloa ikasten ari da Antxon Zarautzen. Ile luzea du eta hura laztantzen ari dela erantzun ditu galderak. Ahoan bilorik gabe, aske eta libre. Estereotipo, arau eta inposaketetatik libre bizi den mutil batekin egin dut topo. Antxon ez da lotsatzen gizona dela esaten, zakila duela esaten behin eta berriz, eta hala izan eta sentituz janzten dituela belarritako handiak, makillatzen dituela begiak eta margotzen dituela ezpainak. Ez dakit urrats horiek ematen inoiz sufritu ote duen ala ez, baina pertsona indartsu batekin egin dut topo. Nahiko nuke bera bezain libre eta dotore bizi, inposaketa eta presio sozialetik at.

“Ni ez naiz lotsatzen irundarra naizela esateaz”

2023ko ekainaren 30a, bere “bizitzako egunik zoriontsuena” izan dela dio Antxon Jauregi Vidalek. 19 urte ditu irundarrak eta txikitako amets bat bete du herriko jaietan, Alarde parekidean kantinera desfilatu baitu, protokoloak agintzen duen ezpain gorri, gona luze, bota zuri altu eta abarrekin. Jauregik lortu du tradizioen eraldaketaren parte izatea, norberak nahi duen gisan, nahi duen tokian, libreki parte hartzea, “edozein herriko jaietan”.

 AITZIBER ZAPIRAIN ETXANIZ DANI BLANCO / ARGIA CC BY-SA

Antxon, argi gera bedi zu gizon zis bat zarela.

Bai, ni gizona naiz. Zakila dut eta gizon sentitzen naiz. Bat egiten dut jaiotzean biologikoki ezarri zaidan generoarekin. Ez dago gaizki ulertzerik, askatasun kontua da. Libreki, nire gizon izatetik makillatzen naiz. Gustuko dudalako. Behin eta berriz errepikatu dut mezu hori azken hilabeteetan. Ez dut duda izpirik ukateko mezurik eman, argiki hitz egin dut hasieratik, eta hala ere, denetarik esan dute nire inguruan, maiatzaren 12an San Migel auzoko konpainiako kantinera izendatu nindutenetik.

Hilabete batzuk igaro dira, zer moduz zaude?

Ongi nago, oso pozik. Mezuak jasotzen ditut oraindik, baikorrak gehienak. Oso ongi pasa nuen eta ez dut egun hura inoiz ahaztuko. Nire bizitzako egunik zoriontsuena izan zen. Txikia nintzela, balkoira atera eta handitan kantinera izan nahi nuela esaten nion amari. Ilusio hori nuen

ume nintzenetik. Garai hartan, gainera, alarde tradizionala ikustera joaten ginen etxeokak. 11 urte ukan arte, gutxi gorabehera, ez nintzen gatazkaz kontziente izan. 13 urterekin ordea, atera egin nahi nuen. Lagun-talde guztia alarde parekidearen aldekoa nuen eta ni ere berehala posizionatu nintzen, jaietan emakumeen parte-hartzearen alde. Etxean, babestu egin ninduten. Kantinera izan aurretik, txilibitua jotzen ateratzen nintzen. Pandemia ostean, 2022. urtean, orkatila bihurritu nuen eta ezin izan nuen atera. Beraz, aurtengoa nire urtea izan da.

Asko pentsatu al zenuen urratsa emanurretik?

Ez, oso argi nuen. Haurtzaroko ametsa betetzeko aukera ikusi nuen, ez nuen zalantzarik egin. San Migelekoa, konpainia sortu berria da alarde parekidean. Izendatu aurretik, bertako kapitainarekin hitz egiteko aukera izan nuen. Gustura sentitu nintzen harekin eta etxeok ere babesten ninduten. Ez zuten ia

"Agian kasualitatea izan da, baina niri ez dit inork ezezkorik eman kantinera ateratzeko. Aurkeztu naizen lehen urtea izan da eta oztopoak orde, laguntza handia jaso dut".

sinesten, baina bakean uztearren edo, baietz esan zidan amak. Maiatzaren 12an eman zidan berria konpainiak, lore sorta erraldoi batekin, lagunekin zerbait hartzen ari nintzela. Amari bideo-dei bat egin nion berehala eta txantxa ote zen galdetu zidan. Oso momentu berezia izan zen.

Etxean ez ezik, herrian eta prentsan ere eman duzu zer esana.

Bai, ez dakit zenbat elkarrizketa eman ditudan guztira. Herriko prentsez gain, kanpoko ere etorri da nigana eta nik baietz esan diet denei. Alardearentzat eta Irunentzat egokia iruditzen zitzaidan ahalik eta oihartzun handiena ematea. Horrez gainera, ni zer naizen eta nola sentitzen naizen, gizon zis bat naizela argi uzteko modua zen.

Bada ulertu ez duenik...

Ulertu ez duenak nahi ez duelako da. Hamaika titular atera dira gizona naizela esanez, hala ez balitz, zuzenketak eskatuko nituen, zalantzarik gabe. Denetarik esan dute nire inguruan. Transexuala naizela, ez naizela nahikoa gizon, gizon

bezala jantzi eta desfilatzeko... Zer nahi. Badakit batzuetan arraroa izan naitekeela batzuentzat. Ohituta nago begiradak jasotzen. Oraingo honetan ordea, ezberdina izan da. Asko izan dira hurbiltzera ausartu ez, baina baikorki begiratu nautenak, pozez eta animoak emanez bezala. Eta beste asko, etorri egin zaizkit eta zuzenean zoriondu naute.

Bati baino gehiagori atea zabaldu diozula ohartzen zara? Izan kantinera ateratzeko edo haratago, libre eta nahi bezala bizitzeko.

Ni ez naiz horretaz ohartzen. Hala bada, poztan naiz, ikaragarri. Neure burua maitatzen eta naizena izaten irakatsi didate etxean. Beraz, ez naiz inoiz preso edo baldintzatua sentitu nahi bezala jantzi eta makillatzeko. Horrez gainera, agian kasualitatea izan da, baina niri ez dit inork ezezkorik eman kantinera ateratzeko. Aurkeztu naizen lehen urtea izan da, eta oztopoen orde, laguntza handia jaso dut. Nire adineko asko dago alarde parekidearen aurka, eta ez dut ulertzen. Lotsa eta pena ematen dit. Beren etxean nagusitzen den

jarrera hartzen dute, bi aldiz pentsatu gabe. Adineko batek bere ikusmoldea aldatzea zaila dela ulertu dezaket, gure adinekoen kasua, ordea, onartezina da.

Diotenez, bertakoek baino ulertu ezin duzuen zerbait da.

Agian, ez dakit. Oso zaila da hemengo ez den bati gatazka azaltzea. Bereziki alarde parekidearen aldekoa izanik, gatazka besteek sortzen baitute, ez guk. Lotsatu egin beharko lukete daukaten jarreraz, ematen duten irudiaz. Ni ez naiz lotsatzen irundarra naizela esateaz, batzuek ezin dute gauza bera esan, hiriaren izena zikintzen ari dira bi hamar-kada luzez.

2024. urtean zer?

Desfilatzen aterako naiz. Nik txilibitua-rekin nahi izaten dut, baina aurtan eskopetarekin atera dira etxeakoak, lehen aldiz gainera. Ekipamendu dena erosi dute, beraz hala nahi badute, haiekin aterako naiz. Lagun zein familia, ongi pasatzea da helburua, eta aurtan nigatik egin dutena eskertzeko modu bat ere izango da haiekin batera desfilatzea. ●